

Öppna data för samhällsplanering

Samverkan för en kunskapshöjande insats inom Östra Mellansverige

Vilka är vi som pratar idag

Cathrine Lundholm

Samordnare för förstudien

cathrine.lundholm@regionsormland.se

Filip Dijak

Filip.dijak@knowit.se

Innan vi börjar...

- Se till att din mikrofon är avstängd.
- Skriv gärna frågor i chatten, vi besvarar dem löpande eller på slutet.
- PPT skickas ut efteråt.

Agenda

- Introduktion
- Grundläggande om öppna data med fokus på samhällsplanering
 - Vad och varför
 - Nationell utblick
 - Praktiska exempel
- Nästa steg och möjlighet att ge input
- Frågor

Region
Örebro län

Region
Västmanland

REGION
SÖRMLAND

Region Uppsala

Region
Östergötland

En kunskapshöjande satsning med tre mål:

1. Skapa förståelse för möjligheterna med öppna och delade data
2. Öka förmåga att skapa och tillgängliggöra öppna och delade data hos regioner och kommuner inom Östra Mellansverige
3. Stärka samverkan kring öppna och delade data inom Östra Mellansverige

Tid: juni 2022 - maj 2023

Som del i förstudien ska även fortsättningsprojekt planeras för.

Arbetsgrupp för förstudien

Cathrine Lundholm

Förstudiens samordnare

Filip Dijak

Sakkunnig Öppna Data

Johan Isacsson

Regional digitaliseringskoordinator

Lucia Bender

Utvecklingsstrateg samhällets digitalisering

Ann-Margreth Hammar

Utvecklingsstrateg digitalisering

Niklas Tideklev

Strateg innovation och näringslivsutveckling,

Sandra Spjuth

Regional digitaliseringskoordinator

knowit

knowit

Vad är öppna och delade data?

Grundläggande begrepp

Öppna data är digital information i öppna format som kan vidareutnyttjas och delas fritt för valfri användning och som uppfyller gällande krav på t.ex. informationssäkerhet, skydd av personlig integritet och skydd av rikets säkerhet.

Delade data är digital information som inte kan delas helt öppet men däremot kan göras tillgängliga till andra parter via olika villkor, t.ex. licenser och åtkomsträttigheter för reglerad användning, avgifter och liknande.

Stängda data är data som av olika säkerhetsskäl inte får spridas till andra.

Metadata är information om en datamängd som syftar till att beskriva datamängdens karaktäristik och ursprung.

Krav på öppna data

För att en datamängd ska räknas som öppen gäller följande:

- **Offentligt tillgänglig** – alla ska kunna hitta och ta del av datamängden
- **Maskinläsbar** – digitala format som kan läsas av en dator
- **Öppen licens** – datamängden ska kunna användas utan krav på hur man använder den
- **Öppna format** – datamängden ska inte vara knutet till en särskild programvara eller ett särskilt system
- **Kostnadsfri** – som användare ska man inte behöva betala för datamängden

Läs mer på [OpenDefinition.org](https://opendefinition.org)

Offentlighetsprincipen

"Till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning skall varje svensk medborgare ha rätt att taga del av allmänna handlingar"

- *Offentlighetsprincipen = reaktiv förvaltning*
- *Öppna data = proaktiv förvaltning*

Exempel på nyttoområden

Öppen och delad data kan skapa nytta i samhället på många olika sätt. Här är några exempel på områden där data gör nytta:

- En effektivare och mer innovativ offentlig förvaltning
- Demokratiutveckling genom ökad transparens
- Avancerad datajournalistik
- Nya innovativa tjänster och produkter
- Forskning med nya möjligheter
- En resurs för AI-utveckling
- Ett datadrivet kunskapssamhälle

Ej att förglömma!

Själva delningskulturen i sig skapar också möjligheter till innovation och effektiviseringar.

Man är oftare starkare i grupp än som ensam aktör!

Varför ska vi börja med öppna data nu?

Region
Örebro län

Region
Västmanland

REGION
SÖRMLAND

Region Uppsala

Region
Östergötland

Sverige och öppna data i en internationell kontext

World Digital Competitiveness

2.

8.

Global Open data Index

Sverige och öppna data i en internationell kontext

World Digital Competitiveness

2.

2019

32.

OURdata Index

Vad den nya datalagen kommer innebära?

- Lagen träder i kraft 1 augusti 2022
- **Lagen riktar sig främst mot myndigheter och offentliga företag** – men är en viljeriktning mot Sverige ska bli bäst på digitalisering
- **Lagen ger inte rätt till tillgång till data, utan reglerar hur tillgängliggörande ska ske i första hand**
- Information som lämnas ut efter en begäran ska i första hand tillhandahållas elektroniskt
- Myndigheter och offentliga företag uppmuntras att kontinuerligt publicera digital information på eget initiativ om det inte är olämpligt från ett sekretess- och säkerhetsperspektiv
- Det finns krav på en central förteckning över data som myndigheten gjort tillgängliga eller sökbara för vidareutnyttjande
- Utredningen förordar avgiftsfrihet men självkostnad är accepterat. Det blir svårare att bevilja exklusiva rättigheter
- **På kort sikt har lagen ingen direkt påverkan på kommuner men på lång sikt behöver vi ha förmågan att dela och hämta data digitalt då myndigheter och offentliga företag kommer ställa de kraven**
- Mer om nya datalagen på [Digg forum kl 13 idag](#)

Nationell datastrategi

1. **Ökad tillgång till data**

Mål 2023 – ska det finnas delade data för att möta prioriterade samhällsutmaningar samt inom en majoritet av de dataområden som definieras i EU:s datastrategi

2. **Öppen och kontrollerad datadelning**

Mål 2023 – Statliga myndigheter och statliga företag har en god förmåga att dela data både på ett öppet och kontrollerat sätt. Svenska företag har en god förmåga att dela data och är delaktiga i utvecklingen av och kan utnyttja de uppbyggda datamarknaderna

3. **Samverkan och kultur**

Mål 2023 – Samverkan mellan offentliga och privata aktörer är organiserad i en arena så att ett institutionellt lärande säkras och en kulturförändring kommer till stånd där data betraktas som en strategisk resurs

4. **Styrning, reglering och uppföljning**

Mål 2023 – Regeringen har en förmåga att på nationell nivå tvärsektoriellt och löpande följa upp tillgången till och användningen av data för att kunna utveckla relevant styrning och policy på området

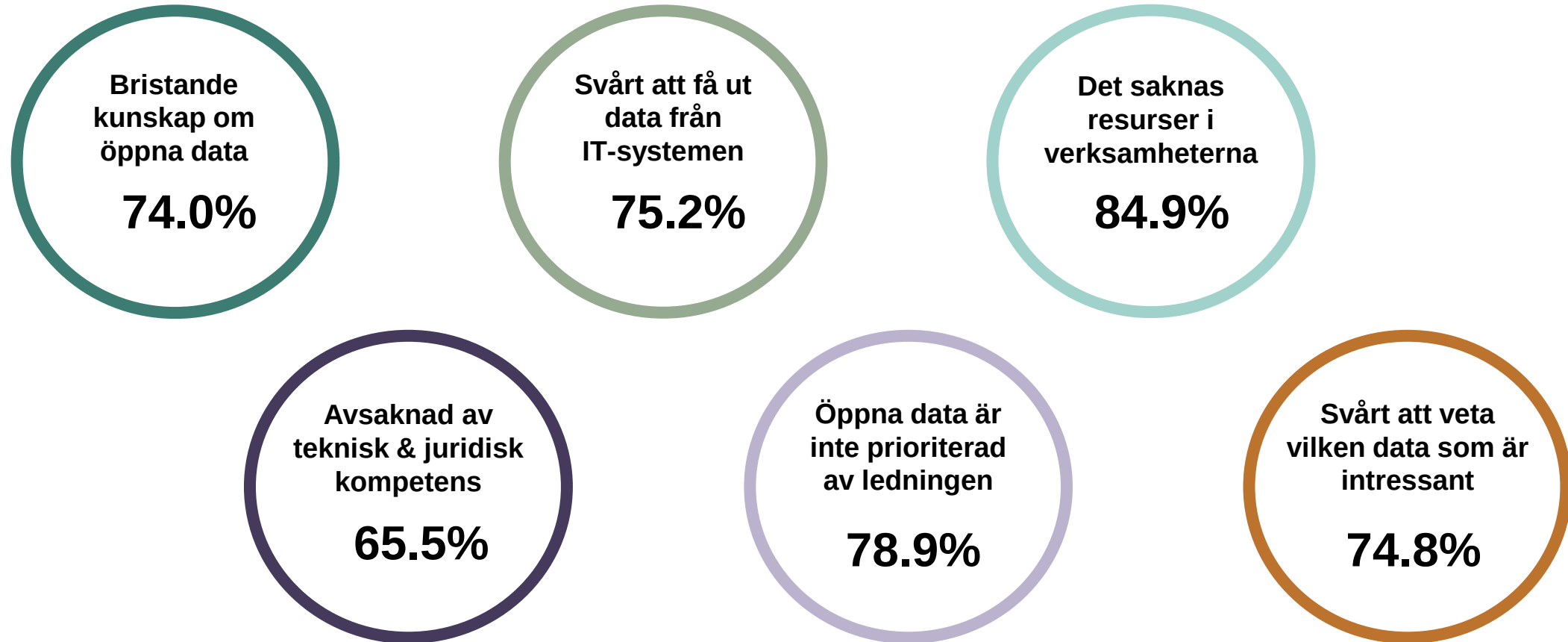
5. **Forskning, utveckling och kompetens**

Mål 2025 – Sverige är ett attraktivt land för forskning, innovation, test- och demoverksamhet samt utveckling på AI- och dataområdet och det finns möjligheter att testa och rekommendera användning av standarder, specifikationer och modeller för datadelning inom ramen för testbäddar, labb etc

6. **EU och internationellt samarbete**

Mål 2025: Sverige agerar aktivt inom ramen för det internationella samarbetet för datadelning och betraktas som en pålitlig och ledande partner inom området datadelning samt deltar aktivt i uppbyggandet av den inre marknaden för data

Utmaningarna är flera – vilket hindrar publicerandet av öppna data i Sverige!

Nationella Dataverkstadens utredning om särskilt viktiga datamängder

- Utredning ledd av Alina Östling, PhD, Open Knowledge Sweden
- Avser kommunala och regionala datamängder
- Identifierade 12 intressanta dataområden stadsplanering och mobilitet var två områden!

STADSPLANERING

- point-of-interest
- byggnadspolygoner
- bygglovsansökningar
- bullerkarta
- lediga tomter
- markägare
- markanvisningar
- markanvändning
- fysisk tillgänglighet
- vattenförbrukning

TRANSPORT/MOBILITET

- positionsdata
- trafikflöden
- trafikstörningar
- trängsel- och parkeringsavgifter
- bilparkeringar
- laddningspunkt
- cykelpooler
- cykeltrafik: framkomlighet
- cykelparkeringar
- resvanor
- kollektivtrafik: passagerardata
- restidsanalyser
- företag: geografisk position
- vägnät: kommunala vägar
- snöröjning
- bilpooler

Exemplet Combify

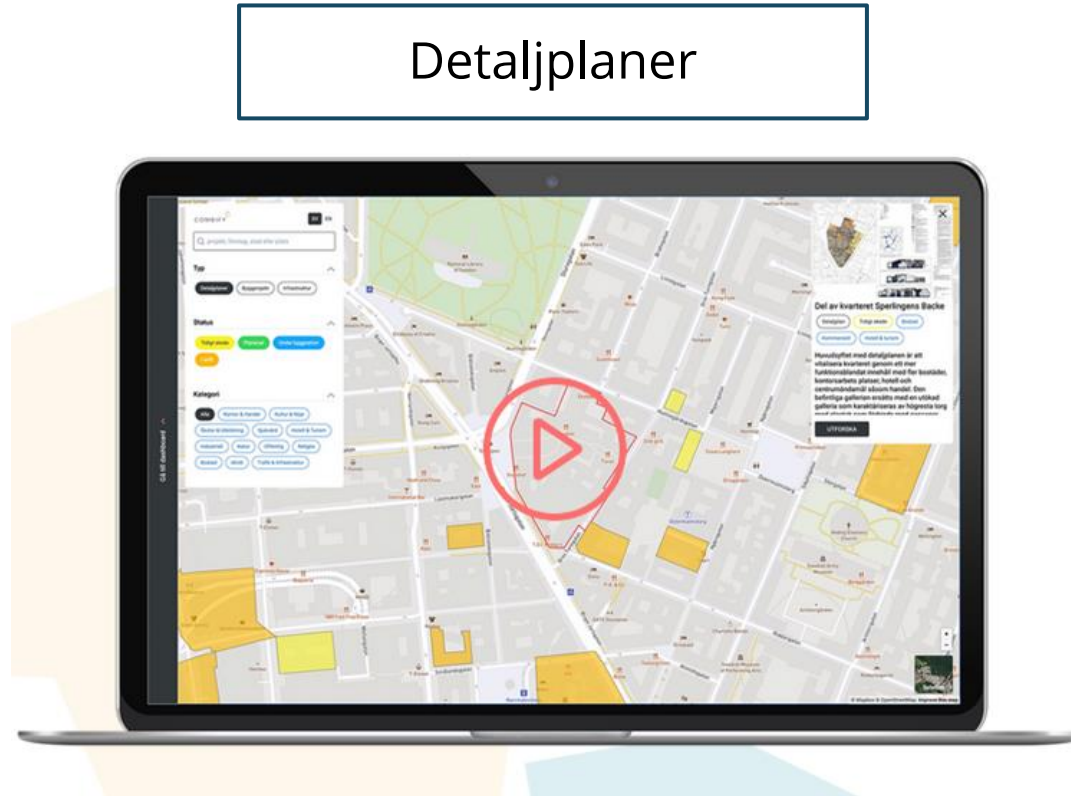
Combifys idé:

Sammanföra datakällor som behövs för att ge bra, snabbt beslutsunderlag för fastighetsutvecklare, m.fl.

Markanvisningar

Bygglov

Detaljplaner

© Combify AB

Trafikprojekt

Skyddade biotoper

Regionala regelverk

Naturresevat

Combify i Sverige idag - utmaningar

1. Data inte öppet $\Rightarrow$ manuell process för att få ta del av data
2. Hundratals dataägare $\Rightarrow$ hundratals olika webbsidor med data att gräva i
3. Olika format och licenser på data $\Rightarrow$ mycket pyssel med data krävs
4. Ofta dåligt beskriven data $\Rightarrow$ svårt att förstå & hitta

Krävs inte mycket för att hjälpa Combify i Sverige - fast allt bygger på offentlig data.

Vatteneffektiviseringsfrågan lyfts av Vattenatlas.se

Samma utmaningar som Combify

Umeå kommuns pågående och gällande detaljplaner

Gällande detaljplaner

Information

Tabell

Karta

Analysera

Exportera

API

	Geo Point	Geo Shape	Aktbet	Populärnamn	Datum	Kategori
10	63.832970007564015, 20.27881453...	["coordinates":[[[20.2780521083360...	2480K-P2020/16	Långmyran 16 m.fl.	2020-09-19	Detaljplan
11	63.84936932355672, 20.225096252...	["coordinates":[[[20.2234679251744...	2480K-P2020/10	Grisbacka 17:11	2020-07-16	Detaljplan
12	63.85335086054895, 20.293663286...	["coordinates":[[[20.2976023302971...	2480K-P2020/14	Umeå 4:3 m. fl.	2020-07-07	Detaljplan
13	63.80561293133458, 20.353636338...	["coordinates":[[[20.3536463938591...	2480K-P2020/8	Tornbebo 2:1		
14	63.62440744268627, 19.907718876...	["coordinates":[[[19.9082501794004...	2480K-P2020/7	Hörneå 30:2 m fl		
15	63.87906401186205, 20.309505252...	["coordinates":[[[20.3092586722679...	2480K-P2020/5	Ersmark 22:2		
16	63.879657326403816, 20.30992249...	["coordinates":[[[20.3101483670286...	2480K-P2020/5	Ersmark 22:2		
17	63.87770500750318, 20.309670396...	["coordinates":[[[20.3099208697277...	2480K-P2020/5	Ersmark 22:2		
18	63.8763696517555, 20.30917313746...	["coordinates":[[[20.30891461731719...	2480K-P2020/5	Ersmark 22:2		
19	63.81747046630151, 20.2622637672...	["coordinates":[[[20.2640949658021...	2480K-P2020/1	Gripen 26-30		
20	63.99416373065176, 20.1079403309...	["coordinates":[[[20.1063899025635...	2480K-P2019/27	Långviken 1:39, del av		
21	63.83719533762431, 20.3263706251...	["coordinates":[[[20.3282900902551...	2480K-P2019/20	Orrspelet 1 m. fl.		
22	63.830121335689255, 20.277692223...	["coordinates":[[[20.2773755166485...	2480K-P2019/8	Jagaren 4 och 9		
23	63.83394816995923, 20.204742026...	["coordinates":[[[20.2052667935023...	2480K-P2019/5	Begonian 1 m fl		
24	63.6796937234119, 20.33827680299...	["coordinates":[[[20.3386886889168...	2480K-P2019/2	Holmsund 2:65 och del av 2:1		
25	63.82728232976026, 20.262892863...	["coordinates":[[[20.2631335309182...	2480K-P2019/1	Frigg 7-12		
26	63.822433319915966, 20.236899531...	["coordinates":[[[20.2372956442370...	2480K-P2018/27	Pedagogen 5		
27	63.819556594180064, 20.241781692...	["coordinates":[[[20.2426865191089...	2480K-P2018/20	Ändring kvarteren Ekorren och Järve		

Dela

Badda in

Widget

<https://opendata.umea.se/explore/embed/dataset/gallande-detaljplaner/table/?disjunctive.popularnam&disjunctive.kategori>

Pågående detaljplaner

Information

Tabell

Karta

Analysera

Exportera

API

	Geo Point	Geo Shape	Diariennr	Fastighetsbeteckning	Ändamål	Planskede	Sens
6	63.831631603202794, 20.503541345...	["coordinates":[[[20.5016908420887...	BN 2012-00158	TÄFTEÅ 5:13	BOSTÄDER	VILANDE	1
7	63.81288802811886, 20.2833197020...	["coordinates":[[[20.2825438234834...	BN 2016-02118	ÖN 19:1 MFL	BOSTÄDER	VILANDE	7
8	63.825349649312884, 20.25779320...	["coordinates":[[[20.2581742005750...	BN 2015-00307	BRAGE 8	PARKERING, BOSTÄDER, VERKSAM...	PLANBESKED	1
9	63.83381516771517, 20.1615037717...	["coordinates":[[[20.15919536375431...	BN 2017-00631	BACKEN 6:1	BOSTÄDER, SKOLA, BESÖKSANLÄG...	PLANBESKED	1
10	63.707672059260474, 20.35632547...	["coordinates":[[[20.3528270136623...	BN 2017-00950	MÄRKPOJKEN 1 OCH 6	BOSTÄDER, HANDEL, INDUSTRI, SK...	PLANBESKED	1
11	63.834739182638465, 20.27499905...	["coordinates":[[[20.2743964889781...	BN 2016-02710	BAJONETTEN 13 OCH 14	BOSTÄDER	VILANDE	2
12	63.62239974868006, 19.9101058596...	["coordinates":[[[19.9089349404891...	BN 2018-00540	HÖRNEÅ 8:3 M.FL.	BOSTÄDER	SAMRÅD	1
13	63.826172010095455, 20.26273949...	["coordinates":[[[20.2624734707014...	BN 2016-00230	BALDER 3	BOSTÄDER	VILANDE	1
14	63.833725085933764, 20.20694258...	["coordinates":[[[20.2079880765635...	BN 2016-02043	DAHLIAN 1	BOSTÄDER	VILANDE	2
15	63.82890425220922, 20.271962688...	["coordinates":[[[20.2704522179350...	BN 2017-00288	UMEÅ 7:4	BOSTÄDER	VILANDE	1
16	63.90238956445052, 20.556937915...	["coordinates":[[[20.5574830324497...	BN 2017-02023	SÄVAR 4:40, 11:17 OCH 4:29	BOSTÄDER, HANDEL	SAMRÅD	2
17	63.77722599533752, 20.007672501...	["coordinates":[[[20.0066912757102...	BN 2018-00921	KLUBBEN 3:1	BOSTÄDER, VERKSAMHETER	SAMRÅD	1
18	63.82443495725524, 20.315440465...	["coordinates":[[[20.3188741437944...	BN 2016-01581	STADSLIDEN 6:6 LULLJANSBERGET	BOSTÄDER	VILANDE	1
19	63.68934562320997, 20.293279025...	["coordinates":[[[20.2896415469492...	BN 2016-01156	ÖBBOLA 22:134, 22:60	BOSTÄDER	SAMRÅD	1
20	63.821459656857705, 20.27245196...	["coordinates":[[[20.2748322088700...	BN 2018-01180	LAXEN 31 M. FL.	ÄNDRING AV DETALJPLAN	VILANDE	2
21	63.80924937365666, 20.282437849...	["coordinates":[[[20.2795475139740...	BN 2017-01504	ÖN 6:9	BOSTÄDER, FÖRSKOLA	VILANDE	1
22	63.7855623377335, 20.353636338...	["coordinates":[[[20.3536463938591...	BN 2016-02158	TÄFTEÅ 5:13	BOSTÄDER	VILANDE	1

Dela

Badda in

Widget

<https://opendata.umea.se/explore/embed/dataset/pagaende-detaljplaner0/table/?location=9,63.8328,20.24664&basemap=cc965e>

Parkering

Var

Rådhusgatan:2

Ledig parkering

Nej

Senaste meddelandet

Dec 16 2020 12:01:48

Parkeringsstatus

Parkering	Ledig	Latitud	Longitud	tid
Centralplan:1	Ja	59.191699	17.626599	Mar 08 2021 17:13:54
Centralplan:2	Ja	59.191744	17.626644	Mar 08 2021 21:07:26
Centralplan:3	Ja	59.191783	17.626579	Mar 08 2021 21:40:58
Jovisgatan 5:1	Nej	59.197763	17.625756	Mar 09 2021 09:45:30
Jovisgatan 5:2	Nej	59.19775	17.625665	Mar 09 2021 11:30:43
Lagmansvägen 15:1	Ja	59.1		
Lagmansvägen 15:3	Ja	59.1		
Lovisinsgatan 3	Ja	59.1		
Lovisinsgatan 7	Ja	59.1		
Mälaregatan MEM 2:1	Ja	59.1		
Mälaregatan MEM 2:2	Ja	59.1		
Nedre Torekällgatan 12:1	Ja	59.1		
Nedre Torekällgatan 12:2	Ja	59.1		
Nygatan 16:1	Nej	59.1		
Nygatan 16:2	Ja	59.1		
Nygatan 24:1	Nej	59.1		
Polhemsgatan MEM 3c:1	Nej	59.1		
Polhemsgatan MEM 3c:2	Ja	59.1		
Rektorsvägen 1:1	Ja	59.1		
Rektorsvägen 1:2	Ja	59.1		
Rektorsvägen 1:3	Ja	59.1		
Rådhusgatan:1	Ja	59.1		
Rådhusgatan:2	Ja	59.1		
Storgatan 42	Ja	59.2		
Tom Tits:1	Ja	59.2		
Tom Tits:2	Ja	59.2		
V:A Kanalgata MEM 11	Ja	59.1		
V:A Kanalgata MEM 13	Ja	59.1		
Vettersgatan PPL:1	Ja	59.1		
Vettersgatan PPL:2	Ja	59.1		

Kommun-Kim

Hej, jag heter Kim och är Södertäljes digitala medarbetare.

Jag kan svara på frågor kring flera områden i Södertälje kommun.

Vad kan jag hjälpa dig med?

Viktig info om corona

Ställ din fråga här

En kunskapshöjande satsning med tre mål:

1. Skapa förståelse för möjligheterna med öppna och delade data
2. Öka förmåga att skapa och tillgängliggöra öppna och delade data hos regioner och kommuner inom Östra Mellansverige
3. Stärka samverkan kring öppna och delade data inom Östra Mellansverige

Tid: juni 2022 - maj 2023

Som del i förstudien ska även fortsättningsprojekt planeras för.

Vi vill gärna ha er feedback och input!

Gå in på Menti.com kod: 2525 5461

- Är ni intresserade av ytterligare en träff?
- Vilka frågeställningar skulle du vilja att vi fördjupade oss inom på en kommande träff
- Vad tyckte du om den här utbildningen?
- Övrig feedback?

Nästa steg

Inbjudan till fortsättning utifrån intresse

Vi erbjuder stöd för att komma igång!

Hör av dig till din regionala kontaktperson
eller till Cathrine om du är intresserad

Kommande utbildningar

- Datalagen & särskilt värdefulla datamängder 8 november kl 13.00 - 13.45 (DIGG)
 - Öppna data för besöksnäringen 15 november kl 11.00 - 12.00 (ÖMS)
 - Hur du kommer igång med öppna data 22 november kl 11.00 – 12.00 (ÖMS)
 - Informationssäkerhet och öppna data 24 november kl 10.00 - 10.50 (NDV)
-
- [Dataverkstaden arrangerar webinarier hösten 2022 - Dataverkstad \(vgregion.se\)](#)
 - [DIGG Forum | DIGG](#)
 - [Öppna data | Region Sörmland \(utvecklasormland.se\)](#)

Regionala kontaktuppgifter

Förstudiens samordnare:	Cathrine Lundholm, Cathrine.Lundholm@regionsormland.se
Region Sörmland:	Johan Isacsson, regional digitaliseringskoordinator, joan.isacsson@regionsormland.se .
Region Uppsala:	Lucia Bender, utvecklingsstrateg samhällets digitalisering, lucia.forsman.bender@region uppsala.se .
Region Västmanland:	Ann-Margreth Hammar, utvecklingsstrateg digitalisering, ann-margreth.hammar@regionvastmanland.se .
Region Örebro län:	Sandra Spjuth, regional digitaliseringskoordinator, sandra.spjuth@regionorebrolan.se .
Region Östergötland:	Niklas Tideklev, strateg innovation och näringslivsutveckling, niklas.tideklev@regionostergotland.se .

Frågor & diskussion